

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1Pc/15/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223200695
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:8223200695.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou Mgr. Ivanou Hanuščakovou v právnej veci navrhovateľky A. B., nar. X.XX.XXXX, C. XX, D., proti odporcovi E. B., nar. XX.XX.XXXX, C. XX, D., o určenie manželského výživného, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Účastníkom nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa podaným návrhom doručenom súdu dňa 21.4.2023 domáhala, aby súd zaviazal odporcu – manžela prispievať na jej výživu sumou 50,- eur mesačne. Svoj návrh odôvodnila tým, že manželstvo s odporcom uzavrela dňa 8.7.2014. Z manželstva pochádzajú dve deti – F., nar. XX.XX.XXXX a E., nar. XX.X.XXXX. Je bez zamestnania, a bez zamestnania je aj manžel. Od roku 2009 s ním nežije. Z dôvodu nezhôd medzi nimi sa od manžela v roku 2009 odsťahovala. Nie sú v blízkom kontakte. Deti sú zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom (rozsudok 4P/45/2010). V súčasnosti je bez príjmu, nepoberá žiadne sociálne dávky. Využíva sociálne služby nocľahárne v Prešove. Finančne jej vypomáhajú známi, aby mala na vyplatenie sociálnych služieb a stravu. Nevlastní žiaden majetok väčšej hodnoty, žiadne nehnuteľnosti. Poukazuje na § 71 ZR.

2.Odporca sa k veci nevyjadril.

3.Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 27.7.2023, na ktoré sa nedostavili účastníci konania, ktorí svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnili, o odročenie pojednávania nežiadali (zásielka neprevzatá v odbernej lehote u navrhovateľky, odporca si zásielku prevzal). Súd preto v zmysle § 180 CSP vec prejednal a rozhodol v ich neprítomnosti; prihliadol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením s predloženými listinnými dôkazmi (tak ako to vyplýva z obsahu zápisnice o pojednávaní : návrhom na začatie konania s prílohami, podaniami na čl. 17, 21, 22-29, 32-33, spismi tunajšieho súdu sp. zn. 4P/45/2010, 1P/58/2023) a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Navrhovateľka súdu predložila a :

- 1/ sobášny list o uzavretí manželstva s odporcom dňa 8.7.2004 v Bardejove,
- 2/ rozsudok Okresného súdu Bardejov zo dňa 22.11.2010, č.k. 4P/45/2010-15.

6. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov zo dňa 3.5.2023 vyplýva, že navrhovateľka nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie, naposledy bola evidovaná od 23.2.2016 do 8.8.2016. Odporca nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, naposledy bol

vedený v evidencii od 23.2.2016 do 8.8.2016. Vyrazení boli dňa 9.8.2016 z dôvodu nedostavenia sa na úrad podľa § 34 ods. 6 a 8.

7. Z potvrdenia Sociálnej poisťovne Bardejov zo dňa 15.5.2023 vyplýva, že navrhovateľka a odporca nepoberajú žiadne dôchodkové dávky, nemocenské dávky, úrazové dávky ani dávky v nezamestnanosti.

8. Súd zistil, že na tunajšom súde je vedené konanie o rozvod manželstva účastníkov konania, ktoré je vedené pod sp. zn. 1P/58/2023. Z návrhu vyplýva, že navrhovateľka býva v nocľahárni v Prešove, manželia spolu nežijú od roku 2009 v spoločnej domácnosti. Konanie nie je ukončené.

Zo správy kolízneho opatrovníka z 4.8.2023 vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Bardejov, č.k. 4P/45/2010-15 zo dňa 22.11.2010, právoplatným 02.12.2010, boli mal. deti E. B., nar. XX.XX.XXXX a F. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, D. zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom G. E., nar. 25.2.1961 a H. E., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, I. J. – D.. Rodičia mal. detí, E. B., nar. XX.XX.XXXX a A. B., nar. X.XX.XXXX boli zaviazaní prispievať na ich výživu sumou 30% zo sumy životného minima. Styk rodičov s mal. deťmi bol neupravený. Bytové pomery sú od posledného šetrenia v rodine sú nezmenené. Rodina žije v 2 - izbovom nájomnom byte so zavedenou elektrinou, prívodom vody a sociálnym zariadením. Vykurujú na tuhé palivo. Vo vedľajšej domácnosti žije dcéra E. A. s manželom a ich štyri maloleté deti. Stará matka je vdova, nezamestnaná. Je poberateľkou starobného, vdovského dôchodku vo výške cca 450 € mesačne, prídavkov na deti a opakovaného príspevku deťom zvereným do náhradnej osobnej starostlivosti. Matka mal. detí A. B., nar. XX.XX.XXXX údajne žije v Českej republike, je vraj bezdomovkyňa. S mal. deťmi nie je v žiadnom kontakte, vyživovaciu povinnosť si neplní. Matka je v kontakte s tetou mal. detí. Maloleté deti o matke vôbec nerozprávajú a nie sú s ňou v žiadnom kontakte. Otec mal. detí E. B., nar. XX.XX.XXXX žije v I. J. v spoločnej domácnosti so svojou matkou a synmi, následne z domácnosti odíde, rodina nevie kde, údajne sa túla po K. ako bezdomovec. Ak sa zdržiava v mieste bydliska mal. deťom sa venuje a majú dobrý vzťah. Ak z domu odíde, prestane sa kontaktovať a nikomu neoznami kde sa zdržiava. Na výživu mal. detí neprispieva žiadnou finančnou čiastkou. Z vypracovanej charakteristiky je zrejmé, že mal. F. ukončil 9. L. M. N. O. P. H. E. A. B. v I. J.. Žiak dosahuje podpriemerné výsledky vo vyučovacom procese. V tomto školskom roku má vysoký počet vymeškaných hodín, mal aj neospravedlnené hodiny. Príprava na vyučovanie je slabá, prípadne žiadna. Spolupráca rodiny so školou je nulová. Zákonný zástupca nereaguje na výzvu školy. F. vychádza so spolužiakmi dobre. Ak F. dlho chýba, je cítiť odcudzenie medzi ním a triedou. F. je v starostlivosti špeciálneho pedagóga. Znamky zanedbania nie je bádať. Zdravotnú starostlivosť zabezpečuje MUDr. Eliáš. Mal. E. a mal. F. majú absolvované prehliadky a očkovania. Mal. E. má alergiu na mlieko a mliečne výrobky. Náhradná osobná starostlivosť o maloleté deti je zabezpečovaná na požadovanej úrovni. Na základe zistených skutočností a po prevedenom dokazovaní navrhuje v prípade rozvodu mal. F. B. zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti G. E., nar. XX.X.XXXX, rodičov mal. zaviazat' prispievať na jeho výživu sumou 30% zo sumy životného a styk mal. s rodičmi neupravovať.

9. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov zo dňa 22.11.2010, č.k. 4P/45/2010-15 súd rozhodol takto :
Z v e r u j e maloletých E. B., nar. XX.X.XXXX a F. B., nar. XX.XX.XXXX do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom maloletých G. E., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, D. - I. J. a H. E., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, D. - I. J., ktorí sú oprávnení aj povinní sa o maloletých starať a zastupovať ich v bežných veciach.

U r č u j e otcovi E. B., nar. XX.XX.XXXX, povinnosť prispievať na výchovu a výživu maloletým E. a F. mesačne sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté a nezaopatrované dieťa podľa osobitných predpisov na každého z maloletých, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku opakovane do budúca, vždy do 15. dňa v kalendárnom mesiaci vopred, k rukám starých rodičov maloletých G. a H. E..
U r č u j e matke A. B., nar. X.XX.XXXX, povinnosť prispievať na výchovu a výživu maloletým E. a F. mesačne sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté a nezaopatrované dieťa podľa osobitných predpisov na každého z maloletých, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku opakovane do budúca, vždy do 15. dňa v kalendárnom mesiaci vopred, k rukám starých rodičov maloletých G. a H. E..
Styk rodičov s maloletými n e u p r a v u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

Dôvodom pre rozhodnutie súdu bola skutočnosť, že rodičia nezabezpečovali starostlivosť maloletým deťom.

Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 18.12.2010.

10. Podľa § 71 ods. 1 Zákona o rodine / ďalej len ZR / manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť.

11. Podľa § 75 ods. 1 ZR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Podľa § 75 ods. 2 ZR výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

13. Podľa § 77 ods. 1 ZR právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

14. Vychádzajúc z citovaných ustanovení ZR majú manželia vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Pri určení výživného súd prihliada na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

15. Vzhľadom na vyššie zistené skutočnosti súd dospel k záveru, že podaný návrh navrhovateľky nie je dôvodný, a že nie je v možnostiach a schopnostiach odporcu platiť manželské výživné. Ako bolo zistené, obaja účastníci sú síce manželmi, ale spolu nežijú v spoločnej domácnosti od roku 2009. Obaja nie sú vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie z dôvodu ich vyradenia pre nedostavenie sa na úrad, rovnako nepoberajú žiadne dávky sociálneho poistenia, či štátnych sociálnych dávok, či nevlastnia žiaden majetok. Obaja žijú tuláckym spôsobom života, v podstate ako bezdomovci. Dokonca ani nezabezpečujú osobnú starostlivosť svojim deťom pochádzajúcim z manželstva. Z uvedeného plynie záver, že manželia majú zrejme rovnakú, resp. podobnú životnú úroveň a ich majetkové pomery im nedovoľujú sa postarať o seba samých, nieto o druhého z manželov.

16. Vzhľadom k uvedenému súd návrh navrhovateľky zamietol ako nedôvodný.

17. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Bardejov v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.